

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiececane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se inapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Nr. 5934. Pres.

Cerculariu

cătră tôte oficiile protopresbiterale din archidiececna Transilvaniei.

O nouă ocașune dorită și binecuvântată se ofere tuturor filor credincioși ai patriei nōstre, pentru a-și manifestă în mod solen una din celea mai principale virtuți cetățenesci.

La 20 a lunei curente (2 Decembre nou) se vor împlini 40 de ani, de când Maiestatea Sa preagrațiosul nostru monarch **Francisc Iosif I.** s'a suit pe tronul glorios al dinastiei habsburgice, luând sub scutul Seu, ca împărat și rege, destinele popórelor din întreaga Sa monarchiă.

Décă între tôte valurile vieții publice, care ne au atins și pre noi în trecut, când mai blând, când mai aspru, după cum eră firea lor, ni am păstrat totdeauna neclătită credința tradițională și alipirea căldurosă cătră preainalta casă domnitóre: acésta credință și alipire a nōstră este acum însoțită de un simț adēnc de grațitudine față cu preainalta persónă a Maiestatei Sale glorios domnitoriului monarch al nostru, căruia între alte multe binefaceri părintesci avem în special sē-i mulțămim, că prin reînființarea metropoliei nōstre naționale și prin introducerea administrațiunei bisericesci regulate în Statutul organic, ni s'a dat posibilitatea și înlesnirea de a progresă în calea culturai după principiile subline ale sântei nōstre biserici ortodocse.

Este de ajuns numai a reflectă la acestea, pentru ca clerul și poporul nostru ortodocs român să combine însuși modul cel mai demn de a serbă în anul acesta ziua de 2 Decembre nou, a 40-ea aniversarā a întronării Maiestatei Sale prea grațiosului nostru monarch, drept o sērbătóre națională, carea să exprime simțul loial al poporului nostru, și să contribuie la întărirea lui în credință și alipire cătră preainalta dinastiă; din parte-mi mă mărginesc numai a recomandă onorabilei preoțimi parohiale: ca în numita și, fiind ea și altcum o și de Duminecă, după ce va fi atras atențiunea poporului la însēm-nătatea ei, să împreune cu sânta liturgiă ecteniile, rugăciunea de ingenunchere și docșologia prescrișă pentru astfel de ocașuni, și să dea resunet din inimă esclamarii mele: *Trăiescă Maiestatea Sa împăratul, rege al nostru Francisc Iosif I.*

Onorabilele oficii protopresbiterale vor avé se comunice acest cerculariu al meu preoțimei din tracturile lor cu tōtă posibilă grăbire.

Sibiu, 12 Novembre, 1888.

Miron Romanul m. p.,
arhiepiscop.

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoriă.

Tagebuch

über die bischöflichen Berathungen in Wien.

(Urmare.)

19. Sitzung am 23-ten December. Der Präsident eröffnet damit die Versammlung, dass es an der Zeit wäre die Berathung über die Organisation der Konsistorien wieder aufzunehmen, worauf der Siebenbürger Bischof den Patriarchen ersuchte, er möge der Versammlung über den Erfolg der am 14-ten December mit Platon versuchten Pacification Bericht erstatten. Der Patriarch berichtete nun, dass seine Bemühungen fruchtlos geblieben wären, da sich Platon zu einer unbedingten Resignation auf Bacska nicht herbeilassen wollte. Auf diese Mittheilung bemerkte der Siebenbürger Bischof, dass es sich bei der Pacifications Angelegenheit nicht um die Resignation Platons auf Bacska, sondern nur um sein Buch Analytica „handle“, welches — nach Äusserung des Patriarchen — der Kirche Bedenken verursachen soll, und indem der 27-te Canon des Carthaginischen Konzils ausdrücklich vorschreibt: „Si quis Episcopus incusetur, ad eius regionis Primatem accusator rem

Sibiu, 14 Novembre.

In Bucuresci tocmai acuma se petrece o crisă ministerială, despre care cu positivitate nu scim cum s'a terminat. E de interes însă să se scie, că crisa ministerială este considerată, ca o urmare a politice externe, ce are să o urmeze regatul vecin. Considerată din acest punct de vedere, e de lipsă să fie în curent și publicul nostru cetitoriu, fiind cestiunea pusă pe un teren, care și pe noi ne atinge de aproape.

După eșirea dlui Ioan Brătianu dela guvern, și chemarea actualului guvern prin increderea coroanei, era urmare naturală escrierea de alegeri noue, ca să se pronunțe și țara, să se scie cum stau formațiunile politice în urma schimbării în guvern.

În România alegerile totdeauna au reeșit pe placul ministrului, și ori care partidă a ajuns la putere, cu ocașunea alegerilor și-a dus în parlament o majoritate considerabilă. Era deci o urmare firească, ca și guvernul actual să scoată din urmă o majoritate, cu care să voteze proiectele de legi, pe cari le credea folositoare.

Au urmat alegerile, și scirile sosite confirmau sistemul observat până acuma, deoarece-ce toate se concentrau pe lângă aceea, că guvernul va avea mare majoritate atât în cameră, cât și în senat.

Se vorbia de un pact al guvernului cu vechii conservatori, în virtutea căruia acestia vor vota cu guvernul, și-l vor susține în toate proiectele de legi.

În credința aceasta s'a legănat opiniunea publică până la deschiderea corpurilor legiuitoare. Au urmat să se aleagă președinte în senat. Guvernul a candidat pe dl Crețulescu, și din urnă a eșit ca president la senat nu candidatul guvernului, ci generalul Florescu, candidatul conservativilor.

Acesta a fost primul semn, că conservatorii sau nu au avut înțelegere cu guvernul, sau dacă da, atunci nu s'au ținut de pactul, pe basa căruia s'au făcut alegerile.

Ruptura a devenit și mai acută, când fū vorba să se aleagă președinte la cameră. Din partea conservatorilor s'a candidat conducătoriul acestora Lascar Cartagiu, și se vorbia, că dacă va reeși aceasta candidatură, atunci crisa va afla deslegare sau prin dolsolvarea corpurilor legiuitoare, și ordinarea de noue alegeri, căci guvernul susține, că conservatorii numai pe basa listelor guvernului au ajuns să fie deputați, sau prin demisionarea actualului ministeriu junimist, sau în fine prin fusionare, intrând în ministeriu mai mulți bărbați dintre conducători conservatorilor. În cazul din urmă se da ca sigura

intrarea domnilor general Manu, Lahovari și Ver-nescu în cabinet.

Alegerea a urmat, domnul Lascar Catargiu este ales de președinte la cameră, și crisa încă tot nu e deslegată.

Noi am luat notiță de această crisă mai mult pentru importanța, ce i se atribue în politica esternă a României.

Alianța celor trei puteri mari din centrul Europei a privit cu ochi buni la politica esternă urmărită de domnul Ioan Brătianu.

Cu venirea guvernului junimist politica esternă a României cu nimica nu s'a schimbat. Mai mult: bărbații actuali dela guvern erau considerați ca eșii din școala nemțească, și amici ai politice inaugurate de domnul Brătianu.

Cu venirea conservatorilor la putere se crede, că se va inaugura o nouă eră în politica esternă a României. Temerea aceasta o exprimă mai cu seamă diarele din Viena, cari consideră pre conservatori drept avantgardă rusească, și prevăd o preponderanță a politice ruseci în crisa ministerială din Bucuresci.

În combinațiunile lor aceste diare merg mai departe, și prevăd o schimbare ași mâne în Belgrad în favorul politice ruseci, căci dacă influința rusească a ajuns așa departe, ca ea să se manifesteze în Bucuresci, atunci e ca și sigur, că mâne se va manifesta în Belgrad, poimâne în Sofia, Constantinopole, și în cele din urmă cestiunea orientală va începe a se deslega în sensul politice ruseci.

Am caracterizat situațiunea, după-cum ni o presentează presa din Viena. Va trebui însă să se în așteptare, și să vedem, cum se va deslega crisa ministerială în Bucuresci, care ne va da cheia pentru deslegarea situațiunei politice în fasa cea nouă, în care începe a intra.

Congresul național bisericesc.

Raport special.

Ședința a XI-a, ținută la 11/23 Octobre, a. c.

(Urmare.)

Ședința se deschide la 4 oare d. a. prin Preasântia Sa dl episcop I. Mețian, și cetindu-se protocolul ședinții precedente, se autentică.

Dep. I. cav. de Pușcariu face următoarea propunere:

„La cas, dacă un deputat va fi ales în 2 cercuri electorale, consistoriul metropolitan e autorizat a provoca pe respectivul ales a opta în termin de

geben, indem er darauf drang, dass die Versammlung sich vorerst über sein Elaborat, an dem er mehrere Monate gearbeitet hätte, auspreche. Der Patriarch bedeutete ihm darauf dass sein Elaborat gut sei, die Versammlung aber zu einem endgiltigen Beschlusse über die Konsistorien so lange nicht schreiten könne bis nicht die Ansichten sämtlicher Bischöfe vorgenommen sein werden, worauf die Sitzung, da es bereits spät war, geschlossen wurde.

20. Sitzung am 24-ten December. Der Siebenbürger übergab die in der gestrigen Sitzung angekündigte Zurücknahme seines Votums in der Platonischen Angelegenheit der Versammlung schriftlich, worauf die Bischöfe von Temeswar und Bukovina sich mancher Invektiven gegen ihn erlaubten, denen der Siebenbürger nur die Worte entgegengesetzte, dass eine den Kirchensatzungen entsprechende Handlung keinen Tadel verdiene, und dass er dahin streben werde, damit die in Frage gestellte, einen geistlichen Oberhirten betreffende Angelegenheit mit aller Gewissenhaftigkeit und strenger Beobachtung der Kirchensatzungen verhandelt werde.

Hierauf verlas der Karlstädter Bischof sein Elaborat über die Konsistorien, nach dessen Beendigung lebhaftere Erörterungen über beide Elaborate entstanden, welche wegen Meinungs-Verschiedenheit zu keinem Resultate geführt haben.

(Va urma.)

8 zile pentru un cerc, ear pentru cercurile vacante are îndată a se ordona escriere nouă.

Se dă comisiunii organizatoare.

La ordinea zilei se pune raportul comisiunii bisericesci, care prin raportorul seu Dr. Georgiu Popoviciu, raportează asupra raportului general al consistoriului metropolitan ca senat strîns bisericesc, referitoriu la activitatea acestui senat, începînd dela ultimul congres pînă la 30 Septembrie a. c.

Cetindu-se acest raport comisiunea propune a se primi de basă la desbatere specială și a se lua în general spre știință, acludîndu-se la protocol; ear în special face următoarele propuneri:

1. Considerînd, că consistoriul metropolitan se intruneste aproape numai de două ori în an, congresul își exprimă dorința față de consistoriul metropolitan, ca acela să nisească într'acolo, ca actele intrate să se rezolvească în decursul anului.

2. Cu privire la datele statistice ce par a fi neesacte la unele locuri, congresul avisează consistoriul metropolitan să grigească pentru compunerea unor formulare uniforme în toate eparchiile, ca aceleași date statistice, cari se prezentează sinoadelor eparchiale să se poată lua de basă și presenta și congresului.

3. În privința concubinatelor să se soliciteze dela Înaltul guvern al țării rezoluțiune la reprezentățiunea adresată conform concludului Nr. 71/1886.

4. Relativ la revisiunea și edarea cărților bisericesci cu litere latine se propune, ca măritul congres să roage pe Prea S. sinod episcopesc, ca să înainteze părerea sa privitoare la retipărirea cărților bisericesci, în sesiunea viitoare a congresului, încât aceasta ar fi imposibil, atunci se avisează consistoriul metropolitan, a stăruî pentru retipărirea în text nechimbat a cărților bisericesci, cu litere latine.

Punctul 1 se primesce.

La punctul 2 dep. Dr. G. Popa observă, că datele statistice să se compună astfel, ca să fie evident, dacă moralitatea progesează, sau că decade, pentru aceea face următoarea propunere: Venerabilul consistoriu metropolitan se compună astfel datele statistice, încât din acestea să se poată vedea progresul sau regresul religios-moral al credincioșilor.

Dep. Dr. Ilarion Puscariu reflectează ante vorbitorului, că propunerea d sale e neprecisă, pentru-că pe basa datelor espuse de consistoriul metropolitan ori-cine își poate face conclusiunile, căci cifrele vorbesc destul de elocuent, e în contra propunerii dep. Dr. G. Popa și primesce propunerea comisiunii.

Dep. I. Lenger observă, că primesce propunerea comisiunii, dar să se îndigiteze, că datele statistice să fie înșirate într'un sistem oare care, ca conclusiunile pe baza datelor respective să se poată face cu ușurătate.

Punîndu-se la vot se primesce propunerea comisiunii cu adausul făcut de dep. Dr. G. Popa. Punctul 3 se primesce întocmai.

La punctul 4 se desvoltă o desbatere mai animată, la care iau parte mai mulți deputați.

Presidiul observă, că dacă ar fi vorba de schimbarea textului, atunci ar înțelege ca cestiunea să se relege la sinodul archieresc, dar schimbarea caracterelor cirile cu caractele latine nu o află de o cestiune, la care sinodul archieresc să-și dea votul.

Dep. I. Lenger face următoarea propunere: Consistoriul metropolitan să îngrigească, ca lipsa de cărți bisericesci să fie acoperită, eară pînă la congresul viitor să stăruiască ca sântitul sinod episcopesc să satisfacă concludului 72 din 1886.

Dep. V. Mangra observă, că aici e vorba de retipărirea și revisiunea cărților bisericesci, și ast feliu cestiunea fără îndoială aparține competenței sinodului archieresc, căci numai astfel se poate susține unitatea, ce trebuie să fie menținută în cărțile bisericesci.

Dep. Hamsea e de părere să se înceapă cu tipărirea cărților celor mai des întrebuintate. De aceasta părere e și deputatul P. Rotariu, indicînd, că multe cărți bisericesci nu se mai capătă nici cu litere cirile, și de aci urmează, că creștinii și iau refugiu la cărțile bisericesci ale altor confesiuni; e însă de părere, ca deocamdată să se facă numai retipărirea simplă, pentru că cu literetura suntem încă în desvoltare, nu e destul de bine precisată, nici chiar ca ortografia nu avem încă definitiv stabilită.

Dep. N. Popea e de părere, că să se țină cont și de cărțile bisericesci, ce se tipăresc în România, căci altfel se perde unitatea limbii.

Presidiul observă, că în România s'a făcut schimbări și în text în cărțile ce s'a tipărit cu litere latine, dar ce e drept nu și în ce privește înțelesul, adecă numai în privința unor termeni străini.

Punîndu-se la vot propunerile făcute, se primesc propunerile dep. I. Lenger

(Va urma.)

Raportul

general al consistoriului metropolitan ca senat strîns bisericesc.

Mărit Congres!

Consistoriul metropolitan, ca senat strîns bisericesc, și ia voia, referitoriu la activitatea sa, începînd dela ultimul congres pînă în momentul de față, a subterne Măritului congres următorul raport:

La consistoriul metropolitan au intrat preste tot 631 piese; din acestea au fost de competența senatului strîns bisericesc 159, și s'au rezolvit în ședințe 43, pe calea presidială 88, rezervate consistoriului prezinte se află 28 piese.

S'au ținut ședințe:

în anul 1886, 4; în anul 1887, 3; în anul 1888, 1.

S'au pertractat în calea apelațiunii cauze matrimoniale:

din archidieceasă 24; din eparchia Aradului 2; din eparchia Caransebeșului. —

S'au decis:

cu divorțiu 15, cu susținerea matrimoniului 9; în cestiunea de competență 1. S'a ordonat pertractare nouă 1.

S'au aprobat:

sentința forului I 12, sentința forului II 8; s'au aprobat ambele sentințe inferioare 3; s'au modificat ambele sentințe inferioare 3.

Ca actore a figurat:

partea bărbătească 16, partea femească 10; cauze disciplinare s'au pertractat 1.

Alte date statistice privitoare la vieța bisericească a poporului nostru se află în conspectele alăturate sub -/.; diferența, ce se arată la unele locuri, între datele acestea și între cele comunicate la 1886, ne face a presupune, că datele de mai înainte au fost neesacte.

Din comparațiunea acestor date cu datele prezentate congresului în anul 1886 rezultă următoarele:

ad 2. Numărul comunelor bisericesci: matre în archidieceasă se arată a fi scădut dela 953 la 934, și al filiilor a fi crescut dela 241 la 254; al comunelor matre în districtul Aradului a crescut cu 4, al filiilor s'a redus cu 6; matre în districtul Orăzii mari s'a redus cu 3, al filiilor a crescut cu 3.

ad 3. Numărul parochiilor sistemisate:

în archidieceasă se arată, că ar fi scădut dela 1,009 la 915; în districtul Aradului, că ar fi scădut dela 387 la 340; în districtul Orăzii mari, că ar fi scădut dela 247 la 243.

ad 4. Parochii s'au redus dela 1885:

în archidieceasă 5, în districtul Aradului 2, în diecesa Caransebeșului 6.

ad 5. Numărul bisericilor:

în archidieceasă se arată 946 biserici față de 1065 în anul 1886; în districtul Aradului a scădut dela 330 la 327 — 3; a crescut în diecesa Caransebeșului cu 2.

ad 6. Numărul familiilor:

în archidieceasă s'ar fi urcat dela 111,797 în 1884 la 157,638 în 1887 = + 45,841; în districtul Aradului a scădut dela 71,585 în 1884 la 71,142 în 1887 = — 443; în districtul Orăzii mari a crescut dela 28,633 în 1884 la 29,994 în 1887 = + 1361;

ad 7. Numărul sufletelor la finea anului 1887 față cu numărul din anul 1884 arată:

în archidieceasă un crescămînt de 20,235 — aproape 3%; în districtul Aradului un crescămînt de 10,008 — 3%; în districtul Orăzii mari un crescămînt de 5,200 — 3¼%; în diecesa Caransebeșului un crescămînt de 5,249 — 1¼%.

ad 8. Numărul născuților în trienul 1885—1887 față de trienul 1882—1884 face:

în archidieceasă +6,639—8½%; în districtul Aradului +2,677 — aproape 5½%; în districtul Orăzii mari +2,368—9%; în diecesa Caransebeșului +436—1¾%.

Numărul născuților din pat nelegiuit în anii: 1885—1887:

în districtul Aradului cu 374—7½%, în districtul Orăzii mari cu 811—26% mai mare decât în cei trei ani precedenți.

ad 9. Numărul părechilor cununate în trienul 1885—1887, față de cei trei ani precedenți:

în archidieceasă +1,034, în districtul Aradului—602, în districtul Orăzii mari +491, în diecesa Caransebeșului +17.

Între acestea căsătorii micste în trienul 1885—1887:

în districtul Aradului —2; în districtul Orăzii mari — 34, decât în anii 1882—1884.

ad 10. Conviețuiri nelegiuite la finea anului 1887: părechi în archidieceasă +1,336 aproape 70%; părechi în districtul Aradului +730 19¾%; părechi în districtul Orăzii mari —133 6%; părechi în diecesa Caransebeșului +1819 66% decât la finea anului 1884.

ad 11. Numărul repausaților în trienul 1885—1887, față de trienul 1882—1884:

în archidieceasă +1798 — +3%; în districtul Aradului —3396 — 7¾% în districtul Orăzii mari

+2827 — +15¼%; în diecesa Caransebeșului — 2458 — 7¼%.

Numărul născuților în trienul 1885—1887 întrece pe al repausaților în acelaș period:

în archidieceasă cu 22,057; în districtul Aradului cu 11,875; în districtul Orăzii mari cu 7,242 în diecesa Caransebeșului cu 9,637.

S'au născut în trienul 1885—1887 prunci de genul bărbătesc mai mulți decât de genul femeesc: în archidieceasă 2312; în districtul Aradului 2134; în districtul Orăzii mari 1011; în diecesa Caransebeșului 724.

Au repausat în trienul 1885—1887 indiviți de genul bărbătesc mai mulți decât de genul femeesc: în archidieceasă 1405; în districtul Aradului 2321; în districtul Orăzii mari 583; în diecesa Caransebeșului 787.

Numărul total al sufletelor în întreaga metropolie era la finea anului 1887: 1,564.935, la finea anului 1884: 1.524.243.

Se arată dar între anul 1884 și anul 1885 un crescămînt de 40,692 — 2¾%

ad 12. Treceți dela ortodocsie la alte biserici în trienul 1885—1887:

în archidieceasă +489; în districtul Aradului +127; în districtul Orăzii mari +32; în diecesa Caransebeșului +189, decât în trienul 1882—1884.

ad 13. Treceți dela alte biserici la ortodocsie: în archid. +262; în districtul Aradului — 43; în districtul Orăzii mari — 52; în diecesa Caransebeșului +67, decât în trienul precedente.

În urma trecerilor reciproce de sub 12 și 13 am câștigat în archidieceasă 157 suflete; am pierdut în districtul Aradului 26 suflete; am câștigat în districtul Orăzii mari 21 suflete; am pierdut în diecesa Caransebeșului 40 suflete.

Cauze matrimoniale pentru divorțiu au intrat în trienul din urmă:

în archidieceasă cu 130 mai multe; în districtul Aradului cu 22 mai puține; în districtul Orăzii mari 17 mai multe; în diecesa Caransebeșului cu 4 mai multe, decât în trienul precedente.

Cauze disciplinare mai grave au intrat în trienul din urmă:

în archidieceasă 9 față de 6; în districtul Aradului 3 față de 47; în districtul Orăzii mari 40 față de 13; în diecesa Caransebeșului 96 față de 78, decât în trienul precedente.

Referitoriu la efeptuirea concludelor congresului din anul 1886, raportăm următoarele:

Senatul biserice s'a întrunit în anul 1886 de două ori, conform concludului congresual Nr. 61/886.

Concludul congresual Nr 65 relativ la cursurile extraordinare, introduse la institutul teologic din archidieceasă, — și la meliorarea dotațiunilor parochiale, s'a recomandat în deosebită atențiune a archidiecesei, respective a tuturor eparchiilor.

Stăruințele organelor bisericesci pentru împedarea convețuirilor nelegiuite, în periodul altcum scurt de doi ani, n'au putut produce rezultatul dorit; și la reprezentațiunea adresată guvernului țării conform concludului Nr. 71/886, n'am primit rezoluțiune.

Concludul congresual Nr. 72/886, referitoriu la revisiunea și edarea cărților bisericesci cu litere latine, și concludul Nr. 211 în obiectul căsătoriei preoților, s'a transpus sinodului episcopesc spre competență afacere.

Rezoluțiunea dlui Ministru de războiu la reprezentațiunea pentru egala îndreptățire a clerului nostru militar cu clerul altor confesiuni (concludul congr. Nr. 73/886) se va presenta cu esibit de sine. După-ce sinoadele eparchiale sau pronunțat asupra proiectului pentru înființarea unei academii teologice, voturile acelor le presentăm Măritului congres cu esibit separat spe ulterioară afacere.

Arondarea protopresbiteratelor în metropolie, stabilită în congresul din anul 1881, a făcut un paș înainte spre a fi definitiv executată; sinodul din est an al eparchiei Caransebeșului, pertractând reclamațiunile comunelor mărginare, a dispus totodată în privința efeptuirii arondării.

Din ședința consistoriului metropolitan ca senat strîns bisericesc, ținută în Sibiu, la 30 Septembrie, 1888.

Miron Romanul m. p.,

metropolit.

Leontin Simonescu m. p.,

secretariu metropolitan.

Cuvînt funebral

rostit de parochul Paloșului, Teofil Gheaja, la înmormîntarea parochului și protopresbiterului emeritat Zacharia Boiu.

(Înceere.)

În domnul adormitul încă la anul 1822, fiind în etate de 22 ani, a primit darul, a început cariera cea sublimă și împreună cu multe greutăți și grea responsabilitate a preoției, lucrînd neobosit pentru împlinirea chemării sale atât

ca paroch al Sighişoarei dela a. 1828, în restimpul de 60 ani, și ca admstr. ppsc din 1845, și protopop al acestui tract din 1848, 37 ani. A servit și a lucrat în acele timpuri grele, când erau puțini bărbați, puține cărțile pe terenul scolastic și bisericesc, se dea directivă, plan și lumină: lipsiau și feliuritele întruiri și reuniuni de astăzi spre ușurarea sarcinei, — pe acel timp un șef și conducătoriu al tractului trebuia însuși toate să le privegheze, să-și croască planul în toate, să le facă toate, în toate să croască calea, să-și dea sieși și tuturor directiva, zăcând toată sarcina și toată responsabilitatea mai mult numai pe umerii sei.

Cum le-a plinit acestea toate în domnul adormitul, nu am lipsă să ve spun eu, când vorbesc monumentele neperitoare, și când voi înși-vă știți, triști ascultători, că sub zeloasa și înțeleapta conducere a sa, s'a ținut parochia și tractul în rândul cel mai bun, — s'au zidit biserici spre mărirea lui D-șu și mântuirea sufletelor creștine, s'a înființat aicea în loc scoală cu 4 clase pentru lumina și creșterea tinerimei române. Dară în tract multe biserici și scoale frumoase nu sunt oare tot atâtea elenodii scumpe, cari testează despre neobosita lui activitate? — Prea mult s'a nisuit densusul și pentru îmbunătățirea salariilor învățătoresci, știind, că numai așa se vor putea acuire factori s'au puteri didactice la înălțimea misiunii, cari sunt sufletul scoalei; au ținut însă și au trebuit să țină cont și de vocea și plângerile poporului împovărat cu multe sarcini, ca nu cumva prin prea încordată îngrunare vrând să folosească în o parte, să strice de alta. — Dacă se iveau într'o parochie neînțelegeri sau certe, densusul cu înăsuta sa blândețe și cu sfatul seu înțelept, imprăștiu nedumeririle și aducea binefăcătoarea pace. În pace și bună armonie a viețuit cu conlocuitoarea națiune săsească și bărbații-ei inteligenți, precum și cu cei maghiari și cu toți. Între preoții tractuali, cărora le-a fost un adevărat povățitoriu, a susținut totdeauna bună armonie și iubire frățească. În tot locul și cu toată ocaziunea s'au sfătuit și îndemnat pe poporul român să se lumineze, să învețe carte, să învețe meserii, aducând și aicea de exemplu pe națiunea săsească, să-și poarte economia bine, să fie cruțători, trezi la minte, modești și cu frica lui D-șu, și l'a învățat acestea nu numai cu cuvântul, ci și cu viața sa esemplară.

Până a fost în putere n'a pregetat densusul a lua parte activă la consultările și adunările naționali și cu deosebire la sinoadele arhiericeane, pe atunci sub adenc regretatul marele arhierie Șaguna s'au făcut lucrurile preparative, cele mai grele pentru restabilirea vieții sinodale a bisericii noastre din aceasta patrie. Toate aceste nisuițe, ostenele, fapte și sacrificii, considerându-le biserica, l'au privit și onorat, ca pe unul dintre cei dintâi protopopi, și au fost încă de mult după regulamentul de atunci denumit spre distingere de asesor onorariu consistorial.

Poporul l'a iubit ca pe un părinte adevărat, cei din națiunile conlocuitoare ca pe un bărbat înțelept și ca pe un preot adevărat după rânduiala lui Melchisedec. Eată dară pe cine au perdut parochia, tractul, biserica, națiunea și patria. Lucrătoriu neobosit carele de dimineața până seara lucra neîntrerupt lucrul seu, seara obosit trebeu după legea firei să se pună la odihnă! Așa în domnul adormitul după o activitate îndelungată de 60 ani, plini de binecuvântarea cerească, simți oboseala, căci corpul începuse a denega spiritului încă trează ajutoriu seu, — și precum împăratul David, încă în viață fiind, s'a retras dela guvernare, având de următoriu pe fiul seu, pe înțeleptul Solomon, așa și densusul s'a retras din viața publică cu conștiința liniștită, privind la fructul ostenelelor sale și știind, că are pe fiu sei, cari vor lucra și vor face și mai mult, și aceea ce densusul nu a putut face pentru biserică, națiune și patrie.

Jalnici ascultători!

Pe când aci în liniamente scurte v'am arătat zelul și activitatea acestui suflet nobil mutat dela noi, zelul ște și activitatea lui pe celelate terene, oare mai este de lipsă să ve arăt cine a fost el ca soțiu și tată în familia sa, când și în asta privință vorbesc faptele? Rar se află o păreche de oameni, cari să ducă o viață conjugală, cum a fost viața lor! Prin sirguintă, cumpăt și cruțare s'a îngriț densusul după puțină și în privința materială pentru familia sa; dară s'a îngriț cu deosebire pentru creșterea morală și intelectuală a familiei, așa încât ficele densusului astăzi și ca femei inteligente și sirguitoare și ca mame române îi fac onoare numelui lui. Dară fii? Iată și aci esemple laudabile. Pe timpul acela când puținii români se aplicau la meserii, în domnul adormitul nu numai cu cuvântul, ci și cu esemplul a îndemnat pe români la îmbrățisarea meseriilor; căci ca protopop din doi fii ai sei pe unul l'a dat la meserie mai mult, cum însuși mărturisia, ca să îndemne și pe alții. Au nu se poate asemăna cu sacrificiu lui Avraam fapta aceasta, ca un sacrificiu adus pe altarul națiunii? Cum și-au crescut și ce bărbat au dăruit bisericii, națiunii și patriei prin celalalt fiu al seu, carele i poartă numele, — o scim cu toții, o scie și o va scie biserica, națiunea și patria.

Drept aceea, ca om în societatea omenească s'a cunoscut chemarea sa și s'a nizuț totdeauna a înainta binele comun. Ca păstoriu sufletesc și șef al tractului în timpurile cele mai grele a fost la culmea misiunii sale; ca tată de familie și-a împlinit fără de preget datorințele de părinte iubitoriu, — unde ca și oglinda centrică razele sale le-a concentrat la un punct și toate nisuițele sale le-a concentrat spre fericirea familiei. Chiar pe patul durerii și suferințelor sale, asemenea patriarhului Iacob, și-a îmbrățoșat și binecuvântat pe fii și fice și pe toată familia lor, și luându-și

șuia bună dela toți și-au dat sufletul seu cel scump în mâna lui D-șu.

Ah! și pe acest bărbat, pe acest părinte sufletesc l'am perdut! A apus dinaintea ochilor noștri un bărbat cu sirguintă în lucrul seu, el privia soarele răsărit și fără oboseală în împlinirea chemării sale l' vedea apunând!? O tu viață lină, dulce și plină de mângâere, unde ești? Ai părăsit aicea pe pământ pe un bărbat, carele în tot minutul te a sciut prețui cu prețul cel adevărat!! Apus'a soarele cel cald, stinsu-sau viața unui bărbat vrednic, cinstit și prețuit de toți, și eată acum numai soarele cel rece al iernei ne arată aicea trupul cel rece, din carele a ieșit focul vieței, a ieșit schintea cea Dșească, sufletul.

Suflet nobil unde ești? Ah! ai sburat de aicea cu aripile neunirei! Inimă plină de iubire, ai încetat de a mai palpița! Tată dulce și plin de iubire! Eată fii și ficele tale iubite cu ginere și noră, nepoți și strănepoți, la cari priveai cu plăcere și desfătare, căci i ai iubit, toți se mângâiau până te vedeau în viață! Dar vai! inima lor e pătunsă de durere neagră, și fața lor de mare jale, sufletul de adenc întristare, peptul străbătut de oftări dureroase, și ochii lor scâlțați în lacrimi ferbinți. O voi cei ce cu întristare priviți, întorceți-vă și vedeți, de este durere ca durerea lor.

Dară ce vęd?! Neamurile numeroase din întreaga familie, tineri și bătrani, preoțimea tractuală, bărbați onoratori din toate clasele — și aceasta numeroasă adunare, toți au alergat aci, ca să-i dea onoarea din urmă aceluia, pe carele totdeauna l'au iubit și l'au onorat, și toți deplâng cu durere, că l'au perdut.

Jalnica familie, triști ascultători!

Ștergeți-ve lacrimile durerii, căci nu peirea, ci viața a raportat învingere asupra acestui sicriu! În domnul adormitul merge prin moarte la viață, ca la D-șu sus în ceriuri să guste fericirea eternă.

Și dacă era cuvios lucru ca nu numai în cursul vieții pământene să fie onorat și iubit de toți, ci chiar și în oara petrecerii sale de aicea să fie împărțit de atata onoare, cu atât mai mângâiat poate să se arete înaintea lui D-șu a răsplătitoriului celui drept, ca să-și ia resplata ostenelelor și faptelor sale, unde cu fruntea senină poate ște: „Părinte, eute am preamărit pe pământ: lucrul am senvărșit pe carele l'ai dat mie ca să-l fac.“ (Ioan 17.4—5. Luptă bună m'am luptat, curgere a am plinit, credința am păzit.“ (I Timot. 4.7). La aceasta va auți glasul fericitoriu al părintelui ceresc zicându-i: Bine slugă bună și credincioasă, preste puținie ai fost credincios, preste multe te voiu pune, întră întru bucuria Domnului te u.“ (Mat. 29.23).

Suflet nobil mutat dela noi! prin tine pământul au senvărat cu un suflet scump, dară s'a îmbogățit ceriul! Sboară și te așează în ceata dreptilor din ceriuri întră mărire. Ear tu trup muritoriu, rece, aflăți odihnă până la a doua venire în pământ, că scris este: „Pământ ești și în pământ te vei întoarce.“ (Facere 3.19) Amin.

Varietăți.

* Maj. Sa s'a îndurat prea grațios a dăruie pe seama comunei bisericesci gr. or. din Mănerău pentru zidirea bisericii 150 fl., eară pe seama comunei bisericesci gr. or. din Șaldorf 100 fl.

* (Vênătoare.) Din Gurghiu se anunță, că vênătoarele de urși ale Alt. Sale principelui Rudolf, proiectate pe la mijlocul acestei luni, nu se vor mai ținé din cauza timpului nefavorabil.

✠ Dr. Vasile Grigoroviza. Primim trista încunosciințare telegrafică din Viena, că laboriosul translator și secretariu ministerial în Viena, Dr. Vasile Grigoroviza a repausat în Domnul Sâmbătă dimineața. Regretăm perderea prea timpurie a acestui distins bărbat cu atât mai tare, cu cât frații bucovineni din puținii bărbați postăți în directoriile publice de stat, perdură în timpul din urmă un număr relativ prea mare.

Fericitul în Domnul răpit dintre noi în etatea bărbăției (54—56 ani) a absolvat mai întâiu studiile teologice la facultatea teologică din Cernăuți, apoi cele juridi e la Pesta și Viena, fiind promovat la gradul de doctor în drepturi. Dela intrarea sa în funcțiune întreg timpul a fost aplicat până astăzi în ministeriu, avansând până la postul de secretariu ministerial. Perderea densusului o jelesce pe lângă soția un fiu și rudeniile sale, numeroșii amici din toate provinciile locuite de români, cari petrecând la studii în Viena au avut ocaziune să i cunoască inima lui nobilă și curată și devotamentul lui pentru cauzele românesci. Fie-i țărina ușoară și amintirea în etern.

* Din partea familiei primim următoriu necrolog:

Olga Grigoroviza născ. Tomiuk, plină de durere face cunoscut în numele seu și al fiului minorei Barbu, perderea preaiubitului soț respect. tată Dr. Vasile Grigoroviza, secretariu ministerial c. r. etc., încetat din viață la 24/12 Novembre 1888 în etate de 54 de ani.

Cortegiul funebral al defunctului va pleca Luni 26/14 la oara 2 p. m. dela domiciliu (I. Schönlatern-

gasse 5) la biserica gr. or. „Sf. Treime“ și de acolo la cimiteriul central.

Viena, 24/12 Novembre, 1888.

* (Cas de moarte.) Georgiu Ciuciu, preot gr. ort., președintele eforiei scoalei grănițaresci din Hațeg, au reposat ađi în 26/14 Novembre a. c.

* (Proces de presă). În procesul de presă a revistei „Romänische Revue“, pertractat a doua oară înaintea curții cu jurați din Budapesta contra d-lui învățătoriu din Reșița, Stefan Albu, a susținut acusa vice-procurorul Gozsdu, ear apărarea adv. Coriolan Bredicean. Verdictul curții sună astfel: cu privire la primul articlu încriminat acusatul a fost declarat de vinovat cu 7 contra 5 voturi, ear referitoriu la al doilea articlu cu 8 contra 4 voturi a fost absolvat. Conform verdictului tribunalului a condamnat pe dl Stefan Albu la trei luni închisoare de stat, 300 fl. amendă și 116 fl. spesele procesuale. În primul proces — după cum e cunoscut — curtea cu jurați din Arad l'a fost condamnat la 1 an închisoare și la 500 fl. amendă.

* (Dora d'Istria). Erudita fică a fostului principe Mihail Ghica, princesa Elena Ghica, măritată Koltzoff Massalski, a încetat din viață în Italia în etate de 60 ani. Sub pseodonomul Dora d'Istria, a îmbogățit literatura universală, cu valoaroasele sale scrieri despre stările sociale ale popoarelor orientale prin cari ș'a asigurat un nume nemuritoriu.

* Din incidentul delairării trenului, cu care a călătorit țarul, ministrul de comunicațiune, generalul admiral Possiet a fost pus în disponibilitate și înlocuit prin locotenentul general Paucker.

* (Noul ministeriu român). După multe înțelegeri între junimisti și conservatorii liberali, noul ministeriu din România se compune astfel: Teodor Rosetti președintele consiliului fără portofoliu; G. Vernescu, la iustiție; Ales. Stirbei, la interne; general Manu, la războiu; P. Carp, la externe; Al. Lahovary la domenii; Al. Marghiloman, la lucrurile publice; Menelas Germani, la finanțe și Tit Maiorescu, la instrucțiunea publică. Din ministrii partidei junimiste au rămas deci numai: P Carp M. Ghermani și T. Maiorescu. Președintele senatul e generalul Florescu și al camerei L. Catargiu, ambii lib. conservativi.

* Comitetul societății „Academia Ortodocsa“ pentru literatură retorică și musică bisericească în seminarium din Cernăuți s'a constituit pentru anul scolastic 1888/9 în ședința sa din 4/16 Novembre a. c. în următoriu mod:

President al academiei: Victor Zaharoschi stud. teol. IV; secretariu de externe: Teodor Const. Petruc stud. teol. an. III; secretariu de interne: Onufriu Malcinschi stud. teol. III.

Comisiunea secțiunii literar-retorice: Pres. al sect. și vicepreș. I al acad. Dim. cav. de Zopa stud. teol. a. IV; bibliotecariu: Vasile cav. de Volcinschi stud. teol. a. III; econom: Titu Popescu stud. teol. anul I.

Comisiunea secțiunii musicale: Pres. al sect. și Vicepres II al acad. Lazar Grigorovici stud. teol. IV; Cassariu: Ilie B. Berlinschi stud. teol. an. III; controlor: Dionisie Ieremiciuc stud. teol. an. IV.

Comisiunea revêdătoare: Ioan Volosciuc stud. teol. III; Vasile Lucan stud. teol. I și Mihaiu Bocca stud. teol. an. I.

Bibliografie.

„Biserica ortodocsa română“, revistă periodică eclesiastică, apare în Bucuresci Nr. 8, are următoriu sumariu: Material pentru istoria contimprană bisericească și națională. — Crestinismul și programul. — Material pentru istoria contimprană, politică și bisericească a românilor. — Istoria bisericeii. — Două inscripțiuni monumentale. — Sărutarea păceii. — Bogatul nerecunosctoriu. — Cronica bisericească. — Memoriul Prea St. Melchisedec despre monopolul luminărilor de ceară. — Sumarele ședințelor sântului sinod.

„Candela“ foaie bisericească literară, apare în Cernăuți. Nr. 2 pro Novembre are următoriu cuprins românesc: Istoria catehumenatului creștin. — Omiliile sf. Ioan Chrisostom la epistola către romani. — O privire fugitivă în istoria bisericească a românilor. — Cronică.

Loterie.

Sâmbătă în 24 Novembre, 1888.

Timișoara: 65 62 86 24 37
Vienna: 53 59 46 4 67

Bursa de Viena și Pesta.

Din 25 Novembre 1888.

	Viena	B.-pesta.
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Galbin	5.77	5.75
Napoleon	9.63	9.63
100 marce nemțesci	59.77 1/2	59.75
London pe (poliță de trei luni)	121.95	121.90

Nr. 170.

[1977] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. mai jos însemnate se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

1. Ponor, cu următoarele emolumente: a) 250 fl. salariu anual dela popor, locuință în edificiul scoalei, și lemne suficiente pentru încălzit.

2. Valea-Geoagelului, cu 200 fl. leață anuală dela popor, locuință în edificiul scoalei și lemne suficiente pentru încălzit.

3. Brădești cu Cheia-Rimetului, afiliată la scoala din Brădești, cu leață anuală de 200 fl. dela popor, locuință în edificiul scoalei și lemne suficiente.

4. Stremți cu leață anuală de 200 fl. dela popor, cuartir liber, și lemne suficiente pentru încălzitul locuinței învățătorului, și a scoalei.

Doritorii de a ocupa acestea posturi învățătoresci au să și aștearnă suplicile lor instruite în sensul dispozițiilor Statutului organic și al Normativului scolar până la termenul susindicat scrisurii oficiu protopresbiteral.

Alba Iulia, 3 Novembre, 1888.

Alesandru Tordașian,
protopresbiter.

Nr. 313

[1975] 3—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia de clasa a III-a Cincișiu cu fiile Lingina și Dobăca, în protopresbiteratul Hațegului, se escrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul: „Telegraful Român”

Emolumentele sunt:

1. În materia Cincu.

a) Porțiune canonică, arătoriu și fâneață în mai multe parcele, 11 jug. 1454° și o grădină cu loc de casă, de 1130°.

b) Dela 80 fumuri câte 10 cr. defum.

c) Emolumentele statorite în ședința sinodului parochial ținută la 2 Novembre, 1885.

2. În filia Dobăca.

d) Dela 50 fumuri câte 2 ferdele de cucuruz nesfârmat.

e) Stolele îndatinate dela funcțiunile preoțesci.

3. În filia Lingina

f) Porțiune canonică fâneață 2 jug. 550°.

g) Dela 50 fumuri câte 2 ferdele cucuruz nesfârmat.

h) Stolele statorite în protocolul luat la 11 Novembre, 1885.

Toate acestea emolumente la olaltă luate dau un venit anual de 280 fl.

Doritorii de a competi la aceasta

parochie au a și așterne petițiunile instruite conform „Statutului organic” și a regulamentului pentru parochii la termenul suscitit la scrisurii oficiu protopresbiteral.

Hațeg, la 16 Octobre, 1888.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Rațiu, protopresbiter.

ad. Nr. 952.

[1986] 1—3

EDICT.

În consonanță cu ordinul Preavenerabilului Consistoriu dto 20 Septembre a. c. Nr. 4574, se citează Susana Tiriba mărit. Avram din comuna Vărd, carea de trei ani de zile a părăsit cu necredință pe legiuitorul ei soțiu Ioan Avram tot din comuna Vărd, a se presenta la scrisurii oficiu protopresbiteral în termen de 6 (șase) luni dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră cauza lor matrimonială încaminată la 12 August a. c. se va decide și în absența mai suscitutei pribegite.

Agnita, la 5 Novembre, 1888.

Oficiul protopresbit. gr. or. al tractului

Agnita.

Sabin Piso, prot.

Nr. 662.

[1980] 3—3

EDICT.

Achim Muntenaș din Bungard, aparținătoriu bisericii gr. or ortodoxe, carele de noane (9) ani a părăsit pe

soția sa Ana născ. Voina gr. or. din Bungard, fără a să scii ubicăționea lui, să provoacă prin aceasta, ca în termen de șase (6) luni de zile, computate dela prima publicare a acestui edict, să se prezenteze înainte oficiului protopresbiteral scrisurii, pentru că la din contră, în procesul divorțial intentat de soția lui Ana născ. Voina se va urma după prescrierea „Procedurii judecătorești în cauze matrimoniale §. 123.”

Sibiui, 5 Novembre, 1888.

Oficiul protopresbit. gr. or. al Sibiului.

I. Hannia, adm. protopresb.

Sz. 7845 polg.

[1987] 1—3

Hirdetmény.

A nagyszabeni kir. törvényszék mint urbéri bíróság közlése, hogy az Ecselő községi (szerdahelyi járás) kocszmajog arányosítása iránt báró Bornemissza Ignácznő által 7449/1888 polg. sz. a. kereset tárgyalását elrendelte s enek határ napjára ezen kir. törvényszékhez 1889 január 29 én délelőti 9 óráig tüzte ki.

Ezen tárgyalásra összes érdekelt megjegyzéssel idéztetnek meg, hogy a keresetnek itt visszatartott első példányát megtekinthetik s hogy a mennyiben alperesek ezen tárgyalásra személyesen vagy meghatalmazott által meg nem jelenének, a részökre kinevezendő ügygondnok által fognak képviseltetni.

A nagyszabeni kir. törvényszék, mint urb. bíróságnak 1888 évi November hó 15-én tartott üléséből.

Jovian Sándor,
elnök**Wildt József,**
jegyző

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„Amicul Familiei“ Ziaru beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 și a unei în numerii câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poesie, romane, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tractivează cestiuni literare și științifice cu reflecțiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlate poporațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate năsucesca a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot năsucesca a întinde tuturor indivizilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Preotul Român“ Ziaru bisericesc, scolastic și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștiia multime de predice pre Dumineci, sărbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferință celor din sfera bisericească, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— Colectanții primesc gratis tot al patruea esemplariu. —**— Numerii de probă se trimit gratis ori-cui cere —****— A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania. —**

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

- Apologie.** Discursiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înveritate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.
- Renascerea limbei românești** în vorbire și scriere înverită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.
- Cuvântări bisericesci la toate sărbătorile de preste an de I. Papiu.** Un volum de preste 2½ coale. Acest op de cuvântări bisericesci întrece toate opurile de acest soi aparute până acum — având și o notiță istorică la fie-care sărbătoare, care arată timpul întroducerei; fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sărbătoare. Prețul e 2 fl.
- Barbu cobzariul.** Novela originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.
- Poterea amorului.** Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.
- Idealul perdut.** Novela originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.
- Opera unui om de bine.** Novela originală. — Continuarea novelei: „Idealul perdut” — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.
- Fântâna dorului.** Novela populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.
- Codrean craiul codrului.** Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.
- Ultimul schiastru.** Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.
- El trebuie să se însoare.** Novela de Maria Schvartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.
- Brandă sau nunta fatală.** Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.
- Numerii 76 și 77.** Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.
- Probitatea în copilărie.** Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Le-gouvé. Prețul 10 cr.
- Herman și Dorotea după W. de Goethe,** traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 10 cr.
- Ifigeni în Aulidia.** Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.
- Ifigenia în Tauria.** Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.
- Petulantul.** Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluț. Prețul 30 cr.
- Carmen Sylva.** Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincentiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.
- Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu.** Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.
- Trandafiri și vioarele,** poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.
- Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.
- Biblioteca Săteanului Român.** Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.
- Biblioteca Familiei.** Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.
- Colecția de rețete** din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.
- Economia** pentru scoalele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.
- Îndreptar teoretic și practic** pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op, întogmit după lipsele scoalelor noastre în măsură în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm, mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.
- Spiciuire din istoria pedagogiei la noi — la români** de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.
- Manual de gramatica limbei române** pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Mar 1 aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.
- Gramatica limbei române** lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, prof. gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.
- Manual de stilistică** de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprinde compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuința cu mult folos de cătră preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.
- Nu me uita.** Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăționi, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.
- Carte conducătoare la propunerea calculărei în școala populară** pentru învățători și preparandii. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.
- Cele mai eftine cărți de rugăciuni:**
- Mărgăritariul sufletului.** Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumoși ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.
- Micul mărgăritariu sufletesc.** Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.
- Cărticică de rugăciuni și cântări** pentru pruncii școlari de ambe secsele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.
- Visul Prea săntei Vergure Maria a Născătoare de D-zeu** urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui esemplariu spedit franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.
- Epistola D. N. Iisus Christos.** Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr.

[1765] 46—50